

Delavsko-kmetijski list.

Proletarci
vseh dežel
združite se!

Izhaja vsak četrtek. — Naročnina: mesečno 6 Din, četrletno 15 Din.
Uredništvo in Upravništvo: V Ljubljani, Delavski dom, Marxov trg 2/II.

Leto III.

LJUBLJANA, 14. januarja 1926.

Stev. 2.

Program opozicije v združenih strokovnih organizacijah za delo v Delavski zbornici.

Vsled nezashišano reakcionarnega volilnega reda, ki so ga skovali socialisti sporazumno z ministrom Žerjavom in vsled podlega izdajstva, ki so ga izvršili Štukelj, Makuc in Sedej nad revolucionarnim delavstvom, je bilo le-to prisiljeno postaviti skupno listo s socialisti, na kateri dobi samo par zastopnikov, dasi je ogromna večina delavstva v Sloveniji revolucionarno usmerjena. Toda ta skupna lista še nikakor ne pomeni, da to delavstvo odobrava dosedanje delo socialistov v Delavski zbornici, in še manj to, da se strinja z njihovim načrtom dela za bodočnost v tem zavodu. Zato smatrajo njegovi zastopniki za potrebno, da v tem trenutku, ko pozivajo vse delavce Slovenije, da glasujejo za listo Združene delavske strokovne zveze, jasno povedo, kako si predstavljajo delo v novo izvoljeni Delavski zbornici in kako bodo naši zastopniki zastopali v njej delavske interese. Načela, katerih se hočejo pri tem delu držati, so sledeča:

1. Kaj bi morala biti Delavska zbornica in kaj je?

Delavska zbornica bi morala biti svoboden, od državne oblasti popolnoma neodvisen, samoupraven organ delavskega razreda, v čigar sestavo in delo bi se država ne smela v nobenem primeru mešati. Njena naloga bi morala biti brezpogojna obramba vsakršnih interesov delavskega razreda, dajanje iniciative za tako obrambo in koordiniranje vseh sil delavskega razreda v boju proti kapitalu. Volitve v Delavsko zbornico bi se morale izvršiti na podlagi najširšega delavskega demokratizma, t. j. upoštevati bi se morala vsaka od strani strokovno organiziranih delavcev postavljena lista.

To Delavska zbornica danes ni. Delavska zbornica je z državnim zakonom ustanovljena in od državne oblasti popolnoma odvisna. Volitve v Delavsko zbornico razpisuje minister za socialno politiko kakor se njemu poljubi. Minister postavi tudi svojega volilnega komisarja. Minister je tudi potrdil volilni red, ki so ga izdelali tisti socialisti in zastopniki buržuazije, katere je on imenoval v upravo Delavske zbornice. Ti imenovani in nevoljeni socialistični in buržuazni upravitelji so izdelali tak volilni red, kakoršen je po volji ministru za socialno skrbstvo in buržuaziji pa ne delavstvu. Ta volilni red skrbi za to, da ostane Delavska zbornica v rokah služabnikov buržuazije in da ne pride v roke delavcev. Volilne liste smejo predlagati samo odborniki strokovnih organizacij, v katerih sede povečini reakcionarni socialistični in buržuazni strokovničarji in list ne morejo predlagati delavci-člani in skupine članov strokovnih organizacij. Sedanja od socialističnih komisarjev predpisani način volitev je tak, da omogočuje stranki, ki ima v rokah volilni aparat, najhujše volilne manipulacije, volilni način je tak, da more en človek voliti za tisoče drugih. Ta Delavska zbornica posreduje pri sklepanju kolektivnih pogodb med delavci in delodajalci samo, „ako to žele prizadete stranke ali pristojne državne

oblasti“ in naravno je, da bo oddajala tudi „pristojnim in samoupravnim organom poročila, mnenja in predloge v vprašanih delavskega zavarovanja, delovnih trgov, delavskih stanovanj, socialne higijene in delavske prehrane“ samo v toliko, v kolikor ne bo prihajala v nevarnost za navskrižje z buržuazijo, ki privilegira njene funkcionarje. Istotako ne more od državne oblasti in buržuazije odvisna Delavska zbornica vestno gledati „na to, da izvršujejo državna in samoupravna oblastva pravilno veljavne zakone in naredbi, ki se tičejo interesov delavcev in nameščencev“. Njena statistika služi danes kot preteza delodajalcem za znižanje plač. Kako brani delavske interese za socialno zavarovanje, je delavstvo videlo pri sestavljanju pravilnika za Bratovsko skladnico, kjer pripadata delodajalcem predsednik in podpredsednik te organizacije in kjer je zastopnik Delavske zbornice predlagal slabšo rento, kakor buržuazni zastopnik. V nevarnosti smo torej, da ne bo ta Delavska zbornica pod krinko obrambne ustanove delavskega razreda v resnici branila interese buržuazije.

2. Dosedanje delo Delavske zbornice.

Dosedanje delo Delavske zbornice nas popolnoma upravičuje v tej bojazni. Ona do danes ni dajala nobenih iniciativ za boj za izboljšanje delavskega položaja. Njene razprave o gospodarskem stanju delavstva so take, da jih je buržuazija v svojem časopisu (v „Slovenskem Narodu“ in „Jutru“) na vse pretege hvalila in da je delavstvo protestiralo proti njim. Delovno krizo si razlaga s pregostim obljudenjem Slovenije in ne ve, da je ta gostota obljudenja relativna. Delavska zbornica trdi, da je v Sloveniji premalo zemlje in premajhna produkcija in da „zemlja v Sloveniji ne more dajati novim eksistencam kruha“ in priporoča izseljevanja. To so argumenti buržuaznih ekonomov, da upravičijo krivično kopičenje bogastev in monopol veleposestnikov in bogatih kmetov na zemljo. Toda dočim nam zagovarja in celo priporoča dosedanja socialistično-buržuazna Delavska zbornica izseljevanje delavcev, zahteva na drugi strani omejitve števila vajencev, češ, da ne bi le-ti konkurirali profesionalnemu delavstvu v Sloveniji, med tem ko bi morali ravno zagovorniki izseljevanja prvi skrbeti za to, da se izseljujejo delavci, ako se že morajo izseljevati, kot profesionalisti in ne kot neuki ročni delavci, katerih življenje je v tujini še posebno težko. Seveda je paziti na to, da je število vajencev v posameznih obratih v pravilnem sorazmerju z odraslimi profesionalisti, toda bolj kot to je važno, da se pazi na to, da obrati ne izkoriščajo vajencev za odrasle delavce kakor se sedaj vsesplošno godi; zahtevati je treba, da se delovni čas in učna doba za vajence znatno znižata, tako, da se čim več delavske mladine izuči v dobre profesionaliste. Učna doba se da skrajšati s strokovnim šolanjem. Teorija Delavske zbornice o vajencih služi buržuaznim ciljem in ne delavskim interesom. V pravilniku za

Bratovske skladnice stoji Delavska zbornica na neproletarskem stališču, da bi preobsežne delavske delegacije ovirale delo na skupščinah Bratovskih skladnic in da bi bile predvsem v škodo delavstvu, ki da bo prišlo tem težje do enotnega zastopstva svojih koristi, čim obširnejše bo njegovo zastopništvo. Tudi prepogosto menjanje upravnih odborov, da je delavstvu škodljivo, ker da onemogoča, da bi si pridobili delavski delegati za dobro upravo skladnic potrebnih izkušenj. Gledde nadzorstva uprave Bratovskih skladnic je Delavska zbornica mnenja, da „delavstvo ni proti najučinkovitejšemu nadzorovanju Bratovskih skladnic s strani podjetij in rudarskih oblasti.“ Iz teh izjav se jasno vidi, kako globoko so socialisti zabredli v buržuazno blato. Oni bi najrajši izključili delavstvo od uprave in jo izročili v roke par svojih poklicnih funkcionarjev, ki naj bi stali samo še pod kontrolo kapitala in njegovih oblasti. To se vidi tudi iz tega, ker izjavlja, da „delavstvo želi v glavnem zadostnih pokojninskih dajatev“ in da „je pripravljeno od svoje strani zanje tudi več žrtvovati“. Delavec naj si torej sam ustvarja penzijo! Koga zagovarja tu Delavska zbornica: rudarje ali kapital? Brezdvomno kapital. „Da iščejo socialisti povsod mirnega sporazuma z buržuazijo, pa vidimo tudi iz njihovega nastopa pri teh volitvah. Socialisti so si z buržuazno orientiranimi strokovnimi organizacijami privatnih nastavlencev kompromisarsko razdelili zastopstvo v Delavski zbornici in ne poskušajo niti od daleč pridobiti privatne nastavlence za stvar proletariata. Narobe, oni so s svojim neproletarskim volilnim pravilnikom, ki ustanavlja za to kategorijo posebno volilno kurijo in jim jamči določeno število zastopnikov v Delavski zbornici, utrdili kastovski duh teh delavcev in jih oddvojili od proletariata. To je prejasen dokaz za njihovo buržuazno razumevanje delavskega gibanja, kateremu se mora delavstvo, ki se zaveda svojega razreda, najodločnejše upirati. Socialisti so ponudili klerikalcem in drugim buržuaznim strankam volilni kompromis, ki se je razbil samo na število mandatov, kar nam jasno kaže, da oni beže pred razrednim bojem in da jim gre samo za to, da ostanejo za vsako ceno na krmilu te delavske ustanove.

Krona vsega dela te od buržuazije postavljene Delavske zbornice pa je njen volilni pravilnik, ki smo ga že zgoraj omenili in ki gre za tem, da izroči Delavsko zbornico za ves čas kapitalistična države v roke socialistom in buržuaziji. Ta pravilnik je tako reakcionaren, da bi se sama buržuazija ne bila upala predložiti in uzakoniti tako reakcionarnega volilnega pravilnika.

3. Revolucionarno delavstvo in Delavska zbornica.

Delavski razred mora izkoristiti vsako priložnost za boj za obstanek, za svoj kruh, za poboljšanje svojega gospodarskega položaja, za razširjenje svojih socialnih pravic, za uveljavljanje svoje odporne sile proti kapitalu in za to, da

se približa svojemu končnemu cilju: socializiranju družabnega reda in osvoboditvi delavstva izpod jarma kapitala. Taka priložnost se mu nudi tudi v Delavski zbornici, pa če prav je ta priložnost vsled naklonjenosti socialistov buržuaziji zelo majhna. Zaradi izdajstva naših odpadnikov dobi opozicija samo par svojih zaupnikov na to listo in še ti ne bodo na mestih, da bi jim bila izvolitev popolnoma zagotovljena. *Toda ravno zato se morajo naši somišljeniki do zadnjega udeležiti teh volitev in čim vstrajnejše agitirati za listo Združene delavske strokovne zveze Jugoslavije.*

Zakaj bolje je imeti tudi samo par zastopnikov v Delavski zbornici kakor pa nobenega. Pomen teh naših zastopnikov v Delavski zbornici bo velik: oni bodo naša kontrola nad delom socialistov in buržuaznih zastopnikov in bodo skušali onemogočavati kompromise s kapitalom.

Ravno tako je dolžnost naših somišljenikov, da najenergičnejše nastopijo proti vsem buržuaznim listam: „Jugoslovanske Strokovne Zveze“ in „Združene neodvisne strokovne organizacije“.

4. Naloge.

Zastopniki opozicije si stavljajo v nalogo, da se bodo trudili v Delavski zbornici za doseg te-le ciljev:

a) da postane Delavska zbornica resnična ustanova delavskega razreda in ne ponižna dekla kapitala ter da se v vsem svojem delu v čim večji meri osvobodi od vpliva in pritiska državne oblasti;

b) da pospešuje in brezpogojno podpira vsa delavska gibanja in daje zanja iniciativo (začetne zamisli), v kolikor je pričakovati od takih gibanj, da lahko izboljšajo gospodarski in socialni položaj delavstva;

c) da Delavska zbornica uvede akcijo delavskih množic za izvedbo socialnega zavarovanja in drugih socialnih zakonov, ki bi bili morali biti izvedeni že tekom leta 1925;

d) da uvede Delavska zbornica strogo in učinkovito kontrolo nad izvrševanjem nadzorstva v obratih s strani organov državnih inšpekcij dela ter izvede zasluženo kritiko njihovega dosedanjega „dela“;

e) da Delavska zbornica zbira podatke o gmočnih, gospodarskih, zdravstvenih in socialnih razmerah vsega industrijskega in kmečkega delavstva, zlasti pa še onega v velikih rudarskih revirjih in kovinarskih centrih, da s tem olajša delo strokovnim organizacijam in proletarski politiki in da se to zbiranje ne bo vršilo tako, da služi kapitalu v opravičevanje njegovega izkoriščanja, kakor dosedaj;

f) da bo Delavska zbornica energično zahtevala in vodila akcijo za znižanje učne dobe in delovnega časa vsem vajencem in za nadomestitev enega dela učne dobe in delovnega časa s strokovnim šolanjem; da bo postavila zahtevo in vodila akcijo v delavskih množicah za ustanovitev obveznih strokovnih šol za vse obrtniške in industrialne vajence na račun države in kapitala;

g) da bo postavila zahtevo in vodila akcijo v množicah za uvedbo praktičnega strokovnega in socialnega večernega pouka za vse delavstvo vseh

večjih obratov na stroške dotičnih obratov;

h) da prične Delavska zbornica gibanje v delavskih množicah za združitev vseh bolniških blagajn in starostno zavarovalnih ustanov (okrožnih bolniških blagajn, bratovskih skladnic, železničarskih bolniških blagajn) v en sam zavod za socialno skrbstvo delavstva;

i) da uvede po svojih zaupnikih strogo kontrolo nad poslovanjem „Okrožnega zavoda za zavarovanje delavcev“, ki izziva splošno uničujočo kritiko vsega zavarovanega delavstva;

j) da postavi Delavska zbornica zahtevo in uvede zanjo akcijo v delavskih množicah, da se doseže posebno varstvo za noseče delavke ter da se postavijo v tovarnah, kjer delajo delavke-matere, higienična zavetišča za

dojenčke na račun obrata, da matere ne bodo odtrgane za ves delovni čas od svojih dojenčkov;

k) da zahtevajo, da se takoj izpremeni obstoječi reakcionarni volilni red za Delavsko zbornico in da se ga nadomesti z drugim volilnim redom, ki bo odgovarjal proletarskemu demokratizmu;

l) da zahtevajo, da se uvedejo v Delavski zbornici marksistično znanstveni večerni kurzi za vse njene funkcionarje in vse njene uslužbenke, ker tako nemarksistično obravnavanje delavskih gospodarskih in socialnih problemov, kakor ga kaže dosedanje delo Delavske zbornice, ni samo sramota za njene funkcionarje in uradnike, temveč tudi ogromna škoda za ves delavski razred.

Zaupniki opozicije v združeni delavski strokovni zvezi Jugoslavije.

Ob sedmi obletnici smrti Karla Liebknechta in Roze Luxemburg.

Mladina, naprej! Tako je zaklical Karl Liebknecht, ko je stopil v bojne vrste proletariata Nemčije. Zakaj? Videl je, kako postaja nemški kapitalizem močnejši, kako se oborožuje za imperialistična klanja, videl je naraščajočo pošast militarizma, kako stega svoje roke po milijonih mladih proletarcev! Ne! Proletarska mladina, najbolj tepšana, izkoriščana parija današnje družbe ne sme biti opora imperializma, njegovo orodje, njegov kanonenfuter! Njo moramo vzbuditi za veliki boj proti kapitalizmu. Zato! Mladina, naprej! — Prestati je moral naš Karl grenke boje s kontrarevolucionarnimi elementi v socialni demokraciji, ki je bila proti temu, da mladina „političira“, češ njo naj se poučuje, ona naj se zabava. Na prvem internacionalnem kongresu proletarske mladine je referiral o antimilitarističnem delovanju mladinskih organizacij. Za svojo knjigo „Militarizem in antimilitarizem“ je prestal poldrugetno ječo. Niti dejanja oportunistov in niti nasilja reakcije niso v njem zatrla duha! Vedel je, da se bo seme, ki ga je sejal v srca mladih proletarcev in proletark, razraslo in celo njegovo življenje je neumorno delo zlasti med proletarsko mladino za proletarsko zmago. V predvojni dobi, ko so v Evropi prevladovali v delavskem gibanju oportunisti, ki so bili proti odločnemu boju delavske mladine — je bil Liebknecht poleg Roze Luxemburgove skoro edini, ki je stal vedno z mladino proti oportunistom, ki so postali z izbruhom vojne hlapci kapitalizma.

In tedaj, v vojni, je bil naš Karl in njemu ob strani Roza Luxemburgova prvi predstavnik resnično proletarske, revolucionarne Nemčije. Da je prvi zaklical nemški kapitalistični gospodi: „Kot resnični socialist, kot resnični predstavnik delavskega razreda Nemčije sem proti tej imperialistični vojni!“

Petnajst dni v sovjetski Rusiji.

Meseca februarja lanskega leta se je delegacija belgijskih krojaških delavcev mudila 15 dni v sovjetski Rusiji. O svojih utisih je delegacija izdala brošuro, ki sta jo spisala nje voditelj J. B. Korne, sekretar centrale belgijskih krojaških delavcev, in F. Libers, pokrajinski sekretar. To brošuro prinašamo v podlistku.

Predgovor.

Na poziv centralnega komiteja ruske federacije krojaških delavcev je nacionalni komite centrale (belgijskih) krojaških delavcev na sejah 18. in 27. januarja sklenil, delegirati sodruga Korneja in Libersa na kongres ruskih krojaških delavcev.

Ta sklep ima dvojen pomen. Prvič, da še enkrat izrazimo željo, na bazi razrednega boja izvesti strokovno enotnost vseh krojaških organizacij, drugič pa smo želeli preiskati na licu mesta, ali delavci tam sami vodijo svoje zadeve, ali imajo več ali manj pravic in svobodam kakor pri nas, kakšni so njih odnosi do proizvodnje, države itd., kako živijo, ali poslednja leta pomenijo napredek ali nazadovanje, skratka: kakšni so za

Odgovorili so mu zastopniki kapitalizma in socialdemokrati s kričanjem in smehom; kričali so nanj: „Ti si izdajalec domovine!“ Smejali so se mu: „Saj si sam! Nemški delavci pa se hrabro bore proti sovražnikom!“ Odgovoril jim je: „Varate se, ako mislite, da se proletarskim množicam ne bodo odprle oči, da ne bodo spoznale, da vaš boj ni njihov boj in da je boj proti vam njihov boj. Jaz bom vse svoje sile posvetil delu za to, da se jim oči čim prej odpro.“

In šel je na delo! Med delavci, ki so živeli v zgozno oportunistične socialdemokracije, dolgo ni našel odziva. Pač pa je šla mladina z njim, ona mladina, ki je s svojim srcem občutila grozote in bedo vojne. Mladina je bila njegova, mladino je učil razrednega boja in zato je bil tudi on njen. In je njen še danes, ob sedmi obletnici svoje mučniške smrti. Proletarska mladina celega sveta ga ljubi kot mučenika svoje stvari, zato ona proslavlja 15. januar, da se uči tega, kar je celo svoje življenje vršil in učil on, da se uči požrtvovalnega, neustrašenega in pravega boja za kruh in svobodo, za to, da sledi njegovi paroli: „Mladina, naprej!“

1. maja 1916, ko je povsod še bilo vzdrževano vojno navdušenje, je priredila „Zveza špartakistov“ protivno demonstracijo v Berlinu. Policija ga je aretirala, ko je obkrožen od mladih delavcev klical: Vojna vojni, in obsojen je bil kot „protidržaven element“ na šest let težke ječe. Socialdemokratski časopisi so pisali: Kako lahko miseln je ta Liebknecht! Sredi belega dneva gre in vpije na cesti: Vojna vojni! Mi nismo tako neumni, mi ne lezemo z glavo skozi zid in nihče nas ne zapira.“ Tako gnusno so pisali tisti, ki so izdali mednarodni proletarski praznik prvi majnik in sklenili z vladno sporazum, da naj se vse poskušene prvomajske

proletariat občutni rezultati oktobrske revolucije.

Dospeli smo v Moskvo 12. februarja ob 10. uri zjutraj; na postaji sta nas čakala sodruga Sadura in Verbicki. Na našo zahtevo nam je ta poslednji bil prideljen za tolmača. Verbicki je kot krojaški delavec osem let delal pri nas v Bruslju in se je januarja 1. 1924 vrnil v Rusijo. On je sploh precej poznan med krojači v glavnem mestu naše države. Zdaj dela v tovarni za obleko „Kominternu“ v Moskvu.

Nastanili smo se v hotelu „Bristol“, kjer smo se odpočili in malo pokrepčali. Takoj smo šli na delo, kajti čas, s katerim razpolagamo, 15 dni, ne dopušča odlašanja.

V tem poročilu objavljamo na kratko in iskreno vse, kar smo konstatirali, videli, čuli in preiskali.

Prijateljem, ki bodo to brali, priporočamo, da pri čitvu odložijo vse predsodke. Samo v tem slučaju bodo lahko odobrili naše zaključke.

Samo integralni interes proletariata mora biti izhodišče. Vsak drug slučaj bi dovedel do zmotnih zaključkov.

Pošteno smo izvršili svojo misijo in upamo, da bo tudi sodba o njej poštena. Bruselj, 3. marca 1924.

F. L., J. B. K.

demonstracije razženejo, tisti, ki so vrgli v blato rdečo zastavo socializma, največji izdajalci, kar jih je svet kdaj videl! Lansko leto se je vršila v Nemčiji cela vrsta procesov, kjer se je obravnavalo vprašanje, ali je bila nemška socialdemokracija med vojno državotvorna ali ne. Nastopali so socialisti in dokazovali, kako so šli vojaški diktaturi pri vsakem štrajku lačnih delavcev na roko, kako so denuncirali itd. Generali so kot pričre to potrdili. Eden od teh procesov je bil od drugega sramotnejši za celo II. internacionalo in ko smo čitali o njih, smo se spominjali velikega Liebknechta, ki v teh najhujših časih ni izgubil vere v stvar proletariata, v mednarodno bratstvo proletariata in v njegovo zmago nad kapitalistično gospodo. Okrog njega in ž njim je bila le peščica ljudi, a proti njemu cela Nemčija, zaslepljena od nacionalističnega in patriotičnega hujskanja meščanskega časopisja, duhovščine in — socialpatriotov. Liebknecht je vzor vsakega mladega razrednega borca, kot Roza Luxemburgova vzor vsake mlade sodružice.

Roza Luxemburgova je že davno pred vojno kot voditeljica revolucionarnega delavskega gibanja na Poljskem vodila težak boj proti oportunistu, nacionalizmu in reformizmu v delavskem gibanju. Besedo socialpatriotizem je rabila ona prva. In v socialpatriotizmu je videla malomeščansko strujo, ki vodi proletariata v zavezništvo z buržuazijo in ga odvajajo od pravilne revolucionarne poti. Aktivno se je udeležila ruske revolucije 1905 leta. Pozneje je delovala spet v nemškem delavskem gibanju in je bila 1. 1913 obsojena vsled antimilitaristične propagande na eno leto zapora.

Od izbruha vojne pa do svoje tragične smrti sta se Liebknecht in Roza Luxemburg borila skupno. Vojna vojni, je bila njuna parola. Proletariat ne more biti za nacionalno obrambo imperialističnih držav, temveč on se mora bojevati za federacijo (zvezo) proletarskih, delavsko-kmečkih republik, v katerih ne bo mesta nacionalnemu zatiranju in ne izkoriščanju!

Karl Liebknecht je bil vržen v ječo 1. maja 1916, Roza Luxemburgova nekaj dni za njim. Ostala sta v zaporu do izbruha delavske revolucije novembra 1918. Njihovo seme je rodilo, nemške delavske maše so šle na cesto, vojaki so zapustili strelske jarko. Zavladali so delavski in vojaški sveti. Ruska delavsko-kmečka revolucija je dala vzgled in marsikaj se je nemški proletariat od nje naučil, a žalibog ne vsega, kar bi se moral. Nemški proletariat je napravil demokratsko, protivno revolucijo. Socialdemokratje, ki so bili še na predvečer upora v Wiljemovi vladi, so se po zmagi delavstva temu postavili na čelo in proklamirali republiko. Preplavili so Nemčijo z lepimi frazami, govorili so: „Napočil je dan svobode, dan miru!“ Preslepili so z njimi proletariat Nemčije. On je veroval v njihove fraze, zaupal v sleparja Wilsona,

v dobro voljo in dobrotljivost kapitalističnih roparjev!

Liebknechta in Luxemburgovo je revolucija osvobodila ječe; postavila sta se takoj na čelo revolucionarnega gibanja. „Ne trenutni mir, ne mir nasilja, temveč trajni mir je cilj nemškega proletariata, cilj internacionalnega proletariata. Kapitalizem pa pomeni imperializem in vojno. Zato je treba iti naprej, iz meščanske revolucije razviti proletarsko-socialistično, upostaviti zvezo sovjetske Nemčije s sovjetsko Rusijo. In sedaj, ko ima proletariat Nemčije oblast v svojih rokah, ali naj on to oblast da iz rok, naj se ukloni pred domačim kapitalizmom in antantnim imperializmom?“

Ne! Saj vidimo naš svetli cilj pred seboj. Četudi je pot težka in nevarna, gremo, moramo iti naprej *kljub vsemu*“.

„*Kljub vsemu naprej!*“ To je bilo geslo Karla in Roze. Neumorno sta vršila agitacijo za „Zvezo špartakistov“ in za njene revolucionarne cilje. — Socializdajalci pa so uporabljajoč birokratski aparat socialdemokratske stranke in strokovnih organizacij varali delavstvo, češ, da ga tudi oni vodijo k istemu cilju, samo, da je njihova pot lahka, brez boja, „brez krvi“ in nemško delavstvo, — ki takrat še ni imelo teh izkušenj, ki jih ima danes — jim je v svoji večini zaupal.

Socialpatriotska vlada pa se ni dotaknila kapitalizma in njegovih profitov! Ona je razoroževala delavce in je sestavljala novo armado pod vodstvom vojaške aristokracije! Ne samo, da je storila vse, kar je moglo ojačiti reakcijo in kar je moglo zabremzati revolucijo, ona je v enotni fronti z buržuazijo, potem ko je oborožila kontrarevolucionarno belo armado, začela ofenzivo proti špartakistom, začela je razpuščati revolucionarne čete mornarjev in delavcev, razganjati zborovanja, streljati na demonstrante... Začela je s terorjem proti špartakistom in to z izgovorom, da oni proglašajo teror!

Najboljši del delavskega razreda Nemčije, kateremu je v tem času splošne utrujenosti še ostalo nekaj požrtvovalnosti, je začutil, da je reakcija na pohodu, da ta njen pohod socialdemokratska vlada pripravila in začelo je neposredno po razpustu delavskih in vojaških svetov pod vplivom socialdemokracije veliko revolucionarno gibanje. „Socialistična“ vlada je oprta na bele garde uvajala vedno večji teror. Delavstvo je šlo na levo. Ono je uvidelo, kakšna goljufija tiči v politiki socialpatriotizma, ki hoče z demokratskimi metodami, „brez krvi“ premagati kapitalizem, a v istem preleva kri revolucionarnih delavcev. Vlada je odstavila levega socialista Eichhorna, ki je imel v rokah berlinsko policijo, in je s tem dokumentirala berlinskemu proletariatu svoje izdajalstvo. Izbruhnila je vstaja 5. januarja 1919.

Berlinski proletariat je zmagoval štiri dni. Štiri dni je imel oblast nad mestom, ki mu pripada. Prišel pa je proletarske kri žejni socialpatriot Noske

Sestav in akcija ruskega sindikalnega pokreta sploh in krojaških delavcev posebej.

Ruski sindikalni pokret ima enotno administrativno (upravno) podlago za vso državo. Prispevek je isti za vse delavce, kakršna koli je njihova stroka; pravila so slična.

Sindikalni pokret je zgrajen na industrijski podlagi. V tem pogledu so šli do skrajnih meja. Vsi delavci, vstevši uradnike in direktorje, so uvrščeni v sindikat industrije, v kateri so zaposleni. Centrala krojačev združuje vse delavce, ki so zaposleni v konfekciji obleke, perila, krzna, čepic itd. Kar je novega v sovjetski Rusiji, to so odnosi izmed sindikalnega pokreta in tovarn, proizvodnje, inspekcije dela, državnih in občinskih institucij itd.

Funkcioniranje sindikalnega pokreta precej odgovarja našemu razumevanju. Državni kongres voli centralni komite, a sekcije volijo svoje odgovarjajoče komiteje. Tako je kongres, ki smo mu prisostvovali mi, znova izvolil več ko polovico članov centralnega komiteja s sekretarjem vred. Po velikih mestih, kakor je Moskva, ki šteje nad 12.000 članov, se skupni zbori ne morejo vršiti. Mesto njih se vrše zbori

tovarniških delegatov, voljenih na sestankih delavcev po posameznih tovarnah; sestajajo se najmanj po enkrat mesečno.

Vsi člani, kakršnokoli je njih politično in filozofsko mišljenje, imajo iste pravice in iste dolžnosti. Žene imajo iste pravice kot moški. Vsi člani od 18. leta so lahko voljeni v razne odbore. V nadaljnjem bomo videli razne vrste odborov kakor tudi njih odgovarjajočo funkcijo. Da pokažemo, kako daleč se spoštujejo pravice vsakega člana, hočemo citirati nekatere številke iz letnega poročila Zveze (krojačev) o sestavu komitejev. Zveza krojačev šteje v celi državi 46 sekcij. Od 46 sekcijskih sekretarjev je 32 članov komunistične stranke. Od celokupnega števila članov, ki tvorijo obratne svete, pripada 37,4% komunistični stranki. Naslednje številke za doščajo, da vam pokažejo aktivno udeležbo delavcev v sindikalnem pokretu. Od skupnega števila članov obratnih svetov je 47,7% žena. Centralni komite, sestavljen iz 17 članov, šteje 3 žene. Ni redko, da žena zavzema mesto sekretarja ali predsednika te ali one sekcije, komiteja ali institucije.

(Dalje prih.)

